

Training praktijkopleiders en docenten

voor leerwerktrajecten vmbo

Animo valt tegen

De rol van leerkrachten en praktijkopleiders in vmbo-leertrajecten vraagt om specifieke vaardigheden. Daarom bieden SOLLT en Aequor sinds september 2002 speciale trainingen voor hen aan. De deelname valt tot nu toe echter tegen. Jammer, zo vinden Barbara Becker (Aequor) en Jeanne Mertens (SOLLT), want het belang van een versterking van de praktijk wordt algemeen onderkend.

Eind 2000 gaf de Tweede Kamer groen licht voor de start van leerwerktrajecten in het vmbo. Daardoor werd het mogelijk theoretische zwakkere leerlingen via een werkplek in het bedrijfsleven te laten leren. Minder theorie en boeken en meer doen, zien en ervaren. Belangrijke aspecten daarbij zijn het verwerven van sociale vaardigheden – zoals het ontwikkelen van zelfvertrouwen en leren communiceren en samenwerken – en het opdoen van werkvaardigheden waardoor deze leerlingen wennen aan werkritme en bedrijfsregels. Daarnaast – maar minder prominent – verwerven de leerlingen ook vakvaardigheid. In het groene vmbo bleek de belangstelling voor deze route als snel groot. Na de eerste pilots hebben nu vrijwel alle vmbo-groenestigingen

en groene afdelingen van scholengemeenschappen van deze speciale 'leerwerktraject-leerlingen'. Naar schatting betreft het momenteel landelijk zo'n 350 leerlingen.

Ondersteuning

"Het coachen van leerlingen in deze trajecten dient plaats te vinden vanuit de visie dat je het beste uit de mens wilt halen en daarvoor gebruik maakt van nieuwe vormen van leren", legt Jeanne Mertens van de SOLLT uit. Aequor is bij de leerwerktrajecten betrokken vanwege de taak te zorgen voor voldoende opleidingsbedrijven. Voor vmbo-leerwerktrajecten is een apart erkenningsreglement ontwikkeld. De voorwaarden uit het mbo-erkenningsreglement zijn aangepast

aan kenmerkende aspecten van leerwerktrajecten. Net zoals voor het mbo worden de erkende bedrijven opgenomen in het register van Aequor.

“Aangezien de begeleiding van leerlingen in leerwerktrajecten extra aandacht vraagt van docenten en praktijkkopleiders besloten de SOLLT en Aequor om voor deze doelgroepen speciale ondersteuning te ontwikkelen. De SOLLT ontwikkelde een trainings- en begeleidingstraject voor vmbo-leerkrachten die bij leerwerktrajecten betrokken zijn en Aequor nam het initiatief voor een training praktijkkopleiders leerwerktrajecten.

“Inmiddels hebben we in opdracht van drie aoc’s – Helicon, Oost en Holland College – trainingen verzorgd voor docentengroepen”, licht Jeane Mertens van de SOLLT toe. Tijdens deze training van in totaal zes dagdelen krijgen de deelnemers zicht hoe ze de leermogelijkheden uit de context van de praktijk kunnen benutten.

Centraal daarin staat de methodische praktijkbegeleiding die de SOLLT hiervoor speciaal heeft ontwikkeld. “De methode houdt in dat de coach met regelmaat gesprekken voert met een groepje leerlingen. In die gesprekken gaat het dan over werkervaringen, problemen, twijfels en knelpunten met als doel om samen tot oplossingen te komen. Coachingstechnieken en het begeleiden van groepsprocessen zijn daarbij uiteraard heel belangrijk.” Ondanks de goede ervaringen van de deelnemers bleef verdere belangstelling vanuit andere aoc’s tot nu toe echter uit. “Opvallend,” aldus Mer-

tens, “want naar onze schatting heeft nu pas zo’n 20 procent van de vmbodocenten die in de ‘groene’ leerwerktrajecten werkzaam zijn, de training gevolgd. Mogelijk dat aoc’s en hun vmbogroen-teams onvoldoende op de hoogte zijn van deze training.”

Combinatie

De cursus voor praktijkkopleiders – ontwikkeld door SOLLT en Aequor – is inmiddels ook al een tijd in de aanbieding. Maar concrete aanmeldingen zijn er tot op heden nog niet. “De training die vier dagdelen omvat, kost 350 euro”, legt Barbara Becker uit. “Dat is mét de tijd die daarmee gemoeid is natuurlijk een flinke investering voor ondernemers. Zeker als je je realiseert dat deze bedrijven in maatschappelijk opzicht een belangrijk steentje bijdragen door deze leerlingen een leerplek te bieden.” Maar de training heeft volgens Becker ook zijn waarde voor het bedrijf in het algemeen. “De eigen ontwikkeling van de praktijkkopleider staat centraal. Via opdrachten en oefeningen komen begeleidings- en coachingsvaardigheden aan bod. Aspecten die niet alleen bij de begeleiding van leerlingen maar ook bij de omgang met medewerkers in de onderneming in het algemeen belangrijk zijn.” Een speciale nieuwsbrief waarin de praktijkkopleiders geïnteresseerd werden op deze training, leverde wel belangstelling op maar geen inschrijving. Daarom is gekozen voor een nieuwe aanpak voor de werving, waar-

▲ **Barbara Becker (l) en Jeanne Mertens: “Het begeleiden van leerlingen in vmbo-leerwerktrajecten vereist specifieke vaardigheden”**

bij een deel van de bedrijfsadviseurs een speciale rol hebben. Deze bedrijfsadviseurs brengen de training onder de aandacht van scholen met het doel scholen te betrekken bij de training in de regio. “Die hebben er immers belang bij dat praktijkkopleiders zich inschrijven”, aldus Mertens. Ook willen ze nagaan of scholen geïnteresseerd zijn in combinaties van docenten- en praktijkopleiderstraining. Barbara Becker: “We hopen dat die aanpak zijn vruchten zal afwerpen. Het gaat hier immers om heel specifieke leerlingen waarbij persoonlijke aandacht ontzettend belangrijk is. Aangezien het in hun geval niet om een uitgebreide stage gaat maar feitelijk een deel van de opleiding betreft, is het zaak dat de praktijkkopleider weet wat er van hem/haar wordt verwacht.” ∞

Pieter Boetzkes

Meer informatie over de trainings- en begeleidingstrajecten voor docenten en praktijkkopleiders in vmbo-leerwerktrajecten is verkrijgbaar bij de SOLLT, tel. 0318 649505.